

Diplomant: Leona Navrátilová

Název diplomové práce: *Prejudice, Cultural Clash and Female Role in the Novels of Ying Chen*

Vedoucí práce: Mgr. Klára Kolinská, M.A., PhD.

Posudek vedoucí práce:

Diplomová práce Leony Navrátilové je v našem literárním a akademickém prostředí jednou z ojedinělých studií v oblasti současné kanadské literatury a kultury. Podrobně představuje u nás (a zdaleka nejen u nás) vůbec poprvé tvorbu pozoruhodné současné kanadské autorky čínského původu Ying Chen (1961 –), která, přestože není ani kanadským, ani čínským čtenářům příliš dobře známa, získala za svou tvorbu několik významných mezinárodních ocenění, včetně prestižní Prix Femina a Prix Québec-Paris.

Práce se soustředí na vývoj ústředních témat, která v různých podobách propojují jednotlivé romány Ying Chen; lze je rozdělit do dvou velkých tematických okruhů, a sice na otázky proměny postavení ženy v dosud tradiční čínské kultuře a na problematiku imigrace a nesnadné přijímání nové, zásadně odlišné kultury a civilizace. Oba tyto okruhy pak spojuje otázka formování a proměny podstaty vlastní identity, a to v kulturním i individuálním slova smyslu. Umělecká odpověď Ying Chen na tyto otázky je velmi ambivalentní; hrdinkami jejích románů jsou vnitřně silné, ale zároveň křehké ženské bytosti, svádějící odhodlaný, ale zpravidla zoufale marný boj s hluboce zakořeněnou podstatou vlastní identity a hledající možnosti osvobození – bohužel často v úniku a v aktech sebezničení, čímž romány Ying Chen vyznívají jako značně temné, pesimistické a úzkostné výpovědi o dnešním světě tvořeném společnou existencí stále bezprostřednějších a různorodějších civilizačních vlivů.

Práce je v podstatě ucelenou studií a medailónem představující osobnost Ying Chen a celou její dosavadní tvorbu – a je s velkou pravděpodobností první svého druhu vůbec. Už za to si zaslouží ocenění a uznání, i vzhledem k tomu, že diplomantka se musela vypořádat s fatálním nedostatkem pramenů i s faktem, že odborná reflexe tvorby Ying Chen dosud nebyla provedena. Na druhé straně diplomantčinou výhodou byla její kvalifikace v oboru sinologie, která jí umožnila účelným a obohacujícím způsobem propojit charakterizaci „kanadské identity“ Ying Chen s identifikací podstaty její „čínské identity“ a pojednat o komplexní provázanosti kulturních vlivů, tvořící jeden z formujících prvků současné multikulturní Kanady.

V úvodu se diplomantka pokouší o představení současné kulturní situace Kanady a především kanadského multikulturalismu, jakožto nejen kanadské skutečnosti, ale zároveň federální politiky s téměř padesátiletou tradicí. Tato část je možná příliš podrobná, zahrnuje úvod řadou jen volně souvisejících faktů a netvoří v pravém slova smyslu koherentní a přesvědčivý úvod k vlastní monografické studii. Bylo by dobré omezit tuto část na stručné pojednání o historii čínské imigrace do Kanady a charakteristiku čínské kultury v Kanadě a uvést tvorbu Ying Chen do jejího bezprostředního kontextu.

V následujících částech práce diplomantka analyzuje jednotlivé romány Ying Chen a identifikuje jejich klíčovou tematickou linii. Velmi cenný je především výklad různých motivů prostřednictvím čínských kulturních tradic – přestože pasáž podávající stručný přehled historie Číny by mohla být omezena a pevněji vztažena k samotným příběhům analyzovaných románů, seznámení s jednotlivými kulturními detaily je přinejmenším čtenářsky zajímavé a poskytuje cenný vhled do kultury, která je pro většinu západních čtenářů velmi vzdálená – ale možná o to přitažlivější. Cenná je v tomto smyslu zvláště například pasáž vysvětlující čínskou tradiční praxi „foot binding“, protože je v bezprostřední souvislosti s analýzou jejich metaforických významů v pojednáváných románech Ying Chen.

Co v práci poněkud chybí, je logická vyváženost mezi částí pojednávající o kanadské literatuře a kultuře a částí o čínském původu Ying Chen a vlivu čínské kultury na její tvorbu. Třebaže úvod slibuje pojednání o současné kanadské multikulturní literatuře a jejím konkrétním příkladu, práce je ve výsledku více sinologická než kanadistická – což samo o sobě není zásadní závadou, ale přesto by práce potřebovala důslednější logickou provázanost jednotlivých částí a témat.

Vzhledem k výše uvedeným okolnostem doporučuji diplomovou práci Leony Navrátilové k obhajobě s předběžným navrhovaným hodnocením známkou **VELMI DOBŘE**.

Praha 18. 5. 2012

Mgr. Klára Kolinská, M.A., PhD.